

กระชาย

Fingerroot, Chinese ginger, Chinese key

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Boesenbergia rotunda* (Linn.) Mansf.

ไม้ล้มลุก มีลำต้นใต้ดินเรียกว่าเหง้า มีรากติดเป็นกระจุก เป็นที่สะสมอาหาร อวบน้ำ รูปทรงกระบอกปลายเรียวแหลม ผิวสีน้ำตาลอ่อน เนื้อสีเหลือง มีกลิ่นหอมเฉพาะ

ใบเดี่ยว ออกเรียงสลับ รูปรียาว กว้าง 4.5 – 10 ซม. ยาว 15 – 30 ซม. ปลายใบแหลม โคนใบสอบ ขอบใบเรียบ แผ่นใบเรียบ ก้านใบยาว 7 – 25 ซม. กาบใบสีชมพู

ดอก ออกเป็นช่อ ออกแทรกระหว่างกาบใบ ช่อดอกยาวประมาณ 5 ซม. มีใบประดับสีม่วงแดงเรียงทแยงกัน กลีบเลี้ยงเชื่อมติดกันเป็นหลอด ปลายแยกเป็น 3 แฉก กลีบดอกเชื่อมติดกันเป็นหลอด ปลายแยกเป็น 3 แฉก ดอกที่ปลายช่อจะบานสวย กลีบดอกสีขาว หรือขาวอมชมพู ดอกบานทีละดอก มีลักษณะเป็นถุงแยกเป็น 2 กลีบ เกสรตัวผู้หุ้มด้านข้าง 2 อัน รูปรี สีขาวอมชมพู เกสรเพศผู้หุ้มที่มีลักษณะคล้ายกลีบปากขนาดใหญ่ สีชมพู

ผล รูปรี เมื่อแก่แตกออกเป็น 3 ซีก

สรรพคุณด้านสมุนไพร:

-เหง้าสดและแห้ง ต้มน้ำดื่ม

-น้ำมันจากเหง้า ทาถูแก้ปวดข้อ

-เป็นยาขับลม แก้จุกเสียดปวดมวนในท้อง ท้องอืดเฟ้อ แก้โรคระเพาะ

-รักษาแผลในปาก

-แก้ตกขาว กลาก เกลิ้น

-ใช้น้ำมันถูทาแก้อาการปวดข้อเข้า

-ใช้เป็นยาอายุวัฒนะ บำรุงกำลัง และใช้บำบัดโรคมตาตยด้านอีกด้วย

แหล่งที่มา ศูนย์ปฏิบัติการวิจัยและเรือนปลูกพืชทดลอง

คณะเกษตรกำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน จ.นครปฐม